

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007-2013

Platformă de e-learning și curriculum e-content pentru învățământul superior tehnic

Programare în limbaj de asamblare

**47. Exemple de programe pentru fiecare
tip de instrucțiuni.**

Instrucțiuni de transfer date.

Exemplu: să inversăm, între ei, octeții dintr-un șir de cuvinte.

```
.model small
.data
    mesajdw    'Ex','em','pl','u ','pr','og','ra','m ','2$'
    lung_mesaj equ    ($-mesaj)/2
    linie_noua db    0dh,0ah,'$'
.code
start: mov     ax,@data    ; inițializare registru segment DS
      mov     ds,ax      ; cu adresa segmentului de date
      lea    dx,mesaj    ; tipărim mesajul sub forma inițială
      mov    ah,9        ; utilizând funcția 9, din DOS :
      int    21h        ; "xEmelp urpgora m"
      lea    dx,linie_noua ; se trece pe o linie noua
      mov    ah,9
      int    21h
      ; pentru a aduce mesajul la forma dorită trebuie inversați
      ; octeții, fiecărui cuvânt între ei
      lea    si,mesaj
      mov    cx,lung_mesaj
iar:   mov    ax,[si]     ; se ia câte un cuvânt
      xchg  al,ah        ; și se inversează octeții
      mov   [si],ax      ; se depune la aceeași adresă
      add   si,type mesaj ; se actualizează adresa curentă
      loop iar          ; și se continuă pentru tot șirul
      ; se tipărește mesajul astfel obținut
      lea    dx,mesaj
      mov    ah,9        ; se va tipări mesajul:
      int    21h        ; 'Exemplu program 2'
      mov    ax,4c00h    ; revenire DOS
      int    21h
end    start
```

Instrucțiuni de transfer specifice acumulatorului

Programul citește de la tastatură codul ASCII al unei taste și afișează acest cod (sub forma a două cifre hexa).

```
seg_date    segment
            tab_conv db    '0123456789ABCDEF'
            mesaj db    '-are codul ASCII-'
            tasta db    2 dup (?), 0dh,0ah,'$'
seg_date    ends
seg_cod     segment
assume cs : seg_cod, ds : seg_date
start:
```

```

mov ax,seg_date
mov ds,ax
mov ah,1 ; citire cu ecou a unei taste
int 21h ; fără ecou este funcția 8
mov ah,al ; salvare cod tastă
lea bx,tab_conv ; inițializare BX, pentru XLAT
and al,0fh ; se reține doar a doua tetradă
xlat tab_conv ; codul ASCII al acestei tetrade
mov tasta+1,al ; este cea de-a doua cifră a codului
mov al,ah ; codul inițial al tastei
mov cl,4 ; contor număr de deplasări la dreapta
shr al,cl ; deplasare logică la dreapta cu 4 biți
xlat tab_conv ; conversia primei tetrade
mov tasta,al ; codul ASCII al primei tetrade
lea dx,mesaj
mov ah,9 ; se tipărește codul tastei
int 21h
mov ax,4c00h ; revenire DOS
int 21h
seg_cod ends
end start

```

Instrucțiuni Aritmetice

Programul adună două numere, fără semn, reprezentate pe mai multe cuvinte (octeți), dar de lungimi diferite, iar rezultatul se va depune peste numărul mai lung.

```

add_data_2 segment
    primuldw    0a8adh, 7fe2h, 0a876h, 0
    lung_1dw    ($ - primul)/2
    al_doilea   dw    0fedch, 0abcdh, 0cdefh, 52deh, 5678h, 0
    lung_2dw    ($ - al_doilea)/2
add_data_2 ends
multi_add_2 segment
    assume cs: multi_add_2, ds: add_data_2
start:
    mov ax,add_data_2
    mov ds,ax
; se determină cel mai mare număr, unde se pune rezultatul
; vom considera că (BX)= adresa numărului mai lung
;
; (DX)= dimensiunea numărului mai lung
;
; (BP)= adresa numărului mai scurt
;
; (CX)= dimensiunea acestuia
; numărul de octeți ai numărului mai mic va controla bucla_1
; în care ambele numere au cuvinte ce trebuie adunate
; diferența dimensiunilor celor două numere va controla bucla_2

```

```

; necesară dacă apare transport, pentru propagarea acestuia
    mov  dx,lung_2  ; presupun, inițial numărul al
    lea  bx,al_doilea ; doilea mai mare
    mov  cx,lung_1
    lea  bp,primul
    cmp  dx,cx      ; verific presupunerea făcută
    jge  num2_mai_mare ; dacă e respectată se continuă
    xchg bx,bp      ; dacă nu se schimbă între ele conținutul
    xchg cx,dx      ; perechilor de registre, respective
num2_mai_mare:
    sub  dx,cx      ; determin diferența dintre lungimile lor
    clc              ; (CF)=0
    mov  si,0       ; se inițializează indexul elementelor
bucla_1:
    mov  ax,ds:[bp][si]
    adc  [bx][si],ax
    inc  si          ; actualizare index
    inc  si
    loop bucla_1    ; (CX)=contor pentru adunare
    mov  cx,dx      ; contor pentru propagarea transportului
bucla_2:
    jnc  gata       ; dacă nu mai este transport de propagat
    adc  word ptr [bx][si],0
    inc  si
    inc  si
    loop bucla_2
; trebuie testat (CF), și dacă avem transport, adică se
; depășește dimensiunea inițială a numărului mai lung,
; transportul trebuie memorat la adresa următoare,
; dacă s-a rezervat spațiu, sau semnalată depășirea: jc eroare . . .
gata: mov  ax,4c00h
       int  21h
multi_add_2 ends
end    start
; (DI) = va conține extensia de semn a numărului mai scurt
num2_mai_mare:
    push cx        ; salvare lungime număr mai scurt
    mov  di,0      ; extensie de semn pentru număr pozitiv
    mov  si,bp     ; adresa de început a numărului mai scurt
    shl  cx,1      ; lungimea * 2 = număr octeți ai numărului
    add  si,cx     ; se poziționează pe primul element
    sub  si,2      ; care conține bitul de semn
    mov  ax,[si]   ; și îi testăm bitul de semn
    cmp  ax,0      ; dacă este pozitiv se continuă cu valoarea
    jp   cont      ; inițială pentru (di)=0
    mov  di,0ffffh ; altfel (di)=ffffh, extensie semn număr negativ

```

```

cont: pop    cx      ; refacerea contorului
      sub    dx,cx   ; determin diferența dintre lungimile lor
      cld                    ; (CF)=0
mov    si,0      ; se inițializează indexul elementelor
bucla_1:
      mov    ax,ds:[bp][si]
      adc    [bx][si],ax
      inc    si      ; actualizare index
      inc    si
      loop   bucla_1  ; (CX)=contor pentru adunare
      mov    cx,dx   ; contor pentru propagarea transportului
bucla_2:
      adc    word ptr [bx][si],di ; și a semnului numărului mai scurt
      inc    si
      inc    si
      loop   bucla_2
; în acest punct se testează OF pentru a detecta o depășire
; a dimensiunii inițiale a numărului mai lung

```

Instrucțiunile de înmulțire / împărțire

Afișarea în zecimal a conținutului registrului AX:

```

; (AX) conține o valoare care este în intervalul 0÷65535
; dacă se împarte numărul la 100 se obține ca prim rest
; o valoare ce conține ultimele două cifre (zeci, unități)
; dacă se împarte câtul anterior din nou la 100 se va obține
; o valoare ce conține următoarele două cifre (mii, sute)
; iar acest ultim rest va avea valoarea primei cifre
; a zecilor de mii, care este în intervalul: 0 - 6.
      mov    bx,100      ; împărțitor
      mov    dx,0        ; extensie semn deîmpărțit pozitiv
      div    bx          ; dx = ultimele 2 cifre (zeci, unități)
      mov    cx,dx       ; ax = primele 3 cifre, cx = ultimele 2 cifre
      mov    dx,0        ; extensie semn deîmpărțit pozitiv
div    bx                ; dx = cifrele: mii, sute; ax = zeci de mii
      push dx            ; se salvează dx deoarece va fi modificat
      add    al,30h      ; se tipărește cifra zecilor de mii(0÷6)
      mov    dl,al       ; caracterul de tipărit în DL
      mov    ah,2        ; se apelează funcția 2 din DOS
      int    21h         ; care tipărește caracterul din (DL)
      pop    ax          ; se iau din stiva valoarea pt. mii, sute
      aam                    ; conversie la format zecimal neîmpachetat
      add    ax,3030h    ; conversie la cod ASCII
      mov    dx,ax       ; se salvează cele două cifre
      xchg  dh,dl        ; se tipărește cifra miilor
      mov    ah,2
      int    21h

```

```

xchg dh,dl      ; se tipărește cifra sutelor
mov ah,2
int 21h
mov ax,cx      ; ultimele două cifre: zeci, unități
aam           ; conversie la format zecimal neîmpachetat
add ax,3030h   ; conversie la cod ASCII
mov dx,ax      ; se salvează cele două cifre
xchg dh,dl     ; se tipărește cifra zecilor
mov ah,2
int 21h
xchg dh,dl     ; se tipărește cifra unităților
mov ah,2
int 21h

```

Instrucțiuni de prelucrare la nivel de bit

Determinarea numărului de biți egali cu 1 dintr-o variabilă.

```

.model small
.stack 100h
.data
    lung_var    equ    8
    variabila   dw    lung_var    dup (0acfh)
    nr_unitati  db    ?
.code
assume        cs: @code, ds: @data
start: mov    ax, @data
        mov    ds, ax
        mov    si, 0          ; indexul curent al cuvintelor din variabila
        mov    dl, lung_var   ; contor număr de cuvinte
        mov    bl, 0          ; contor număr de unități găsite
bucla2: mov    cx, 16         ; contorul de biți pentru un cuvânt
        mov    ax, variabila[si] ; se citește cuvântul curent
bucla1:
    rcl    ax, 1              ; o rotație pentru a deplasa un bit
    adc    bl, 0              ; se contorizează numărul de unități
    loop   bucla1            ; pentru un cuvânt
    add    si, type variabila ; se actualizează indexul
    dec    dl                 ; se testează dacă mai sunt cuvinte
    jnz    bucla2            ; dacă da se reia citirea cuvintelor
    mov    nr_unitati, bl     ; dacă nu se depune rezultatul
    mov    ax, 4C00h         ; revenire DOS
    int    21h
end

```

Aceași problemă poate fi rezolvată utilizând instrucțiunile *BSF* și *BTR*, astfel:

```

mov    cx, lung_var   ; contor dimensiune variabilă
mov    bl, 0          ; contor unități

```

```

    mov     si, 0           ; index cuvinte
bucla: mov     ax, variabila[si]
scanare:
    bsf     dx, ax         ; determină primul bit 1 (indexul în DX)
    jz      gata_cuv      ; dacă ZF=0, toți biții sunt 0
    btr     ax, dx         ; transferă 1 din AX, din poziția DX în CF,
    adc     bl, 0          ; iar bitul =0, sau inc bl, numără unitățile
    jmp     scanare        ; se reia scanarea cuvântului curent
gata_cuv:
    add     si, 2          ; indexul cuvântului următor
    loop   bucla          ; decrementare contor număr de cuv. variabilă
                        ; dacă nu s-a terminat variabila ia cuv. următor

```

Tipărirea conținutului registrului DX, în format octal:

```

tip_car     proc far
; procedura tipărește caracterul al cărui cod ASCII
; îl primește în registrul AL
    push   dx             ; se salvează registrul de lucru DX
    mov    dl, al         ; se apelează funcția 2 din DOS care
    mov    ah, 2          ; tipărește caracterul al cărui cod
    int    21h           ; ASCII se transmite în registrul DL
    pop    dx             ; se reface registrul salvat
    ret
tip_car     endp
tip_octal   proc far
    ; tipărește în octal valoarea, fără semn transmisă în DX
    push   cx             ; se salvează registrele de lucru
    push   ax
; prima cifră de tipărit este doar de 1 bit
    rol    dx, 1          ; care este rotit pe ultimul bit
    mov    al, dl         ; și dusă în registrul AL
    and    al, 1          ; se șterg ceilalți biți
    add    al, 30h        ; este convertită la codul ASCII
    call   tip_car        ; și se tipărește
                        ; următoarele 5 cifre sunt de câte 3 biți
    mov    cx, 5          ; contor număr de cifre de tipărit
octal1: push   cx         ; se salvează contorul în stivă
    mov    cl, 3          ; contor număr de rotații la stânga
    rol    dx, cl         ; cifra este rotită pe ultimii 3 biți
    mov    al, dl         ; și adusă în AL
    and    al, 7          ; sunt șterși ceilalți biți
    add    al, 30h        ; și convertită la codul ASCII
    call   tip_car        ; tipărirea cifrei

    pop    cx             ; se citește valoarea contorului de cifre
loop   octal1

```

```

    pop    ax            ; se refac registrele salvate în stivă
    pop    cx
    ret
tip_octal    endp

```

Instrucțiuni de operare pe șiruri

Copierea unui șir de octeți dintr-o zonă de memorie într-alta.

```

date_sir    segment     word    public 'data'
    sir1    db    1000 dup (7,0f0h)    ; șirul sursă
    lung1   equ    $ - sir            ; lungimea șirului sursă
    sir2    db    1000 dup (2 dup (?)) ; rezervare pt. șir dest.
    ptr_sir1 dd    sir1                ; pointer sir1
    ptr_sir2 dd    sir2                ; pointer sir2
date_sir    ends
cod         segment     word    public 'code'
    assume cs:cod, ds:date_sir, es:date_sir
start: mov    ax, date_sir    ; inițializare registru segment DS
    mov    ds, ax            ; și apoi adresele celor două șiruri
    mov    es, ax            ; sau: les    di, ptr_sir2
    lea    di, sir2          ;        lds    si, ptr_sir1
    lea    si, sir1
    mov    cx, lung1        ; contorul transferului = lungimea sursei
    cld                    ; direcția de parcurgere a șirului (df=0)
repetă:
    lodsb
    stosb                    ; sau: movs sir2, sir1 , sau movsb
    loop  repetă            ; sau: rep    movsb
    mov    ax, 4c00h        ; revenire DOS
    int    21h
cod        ends
end        start

```

Determinarea poziției unui anumit caracter (sau a unui șir de caractere) într-un fișier sursă de pe disc.

```

.model small
.stack 10h
.data
car    equ    'A'    ; caracterul de identificat (sau șirul)
lung  equ 2048; dimensiunea maximă a fișierului-4 sectoare
buffer db lung dup (?); spațiu de mem. pentru fișier
nume_fis db 'fisier.asm', 0 ; nume fiși.- ASCIIZ, adică după
                                ; numele poate fi precedat și de calea de acces
pozitie dw    ?    ; poziția caracterului în fișier
nr_logic  dw    ? ; numărul logic atribuit fișierului

```



```

contor dw    ?      ; numărul efectiv de caractere citite
mes_lipsa  db    'nu exista fisier cu acest nume$'
mes_err_cit db    'eroare de citire de pe disc$'
mes_car_lipsa db    'caracterul cautat nu este in fisier$'
.code
start: mov    ax, @data    ; inițializare DS
      mov    ds, ax
      mov    ah, 3dh      ; apel DOS pentru deschidere de fișier
      mov    al, 0        ; în modul "citește" (1-scrie,2-citire/scriere)
      lea    dx, nume_fis  ; adresa numelui fișierului
      int    21h          ; apel funcție 'deschide fișier'
      jc    lipsa_fis
      mov    nr_logic, ax  ; se depune numărul sectorului
      mov    bx, ax        ; și în BX, pentru funcția de citire
      mov    cx, lung     ; contor număr maxim de caractere citite
      lea    dx, buffer    ; adresa unde se vor depune caracterele
      mov    ah, 3fh      ; funcția de citire din fișier
      int    21h
      jc    err_cit       ; dacă a apărut eroare al citire
      mov    contor, ax   ; la 'contor' se depune numărul de car.
      mov    cx, ax       ; contor de căutare 'car'
      push  ds            ; se încarcă în ES adresa de segment
      pop   es            ; a 'buffer'-ului
      lea    di, buffer    ; și în registrul (DI) offsetul acestuia
      mov    al, car       ; caracterul de căutat
      cld                ; stabilire direcție de parcurgere, (DF)=0
repne scasd                ; continuă scanarea până-l găsește
      je    gasit         ; dacă nu s-a găsit nu se face saltul
      lea    dx, mes_car_lipsa ; și se tipărește mesajul
      mov    ah, 9        ; mesajul: 'caracterul cautat nu este in fisier$'
      int    21h
      jmp   gata
gasit: dec    di          ; poziția caracterului căutat, (DI)-1
      mov    pozitie, di  ; deoarece (DI) a fost actualizat după      jmp   gata
      ; scanare
lipsa_fis:
lea    dx, mes_lipsa      ; nu s-a găsit fișierul cu
      mov    ah, 9        ; numele specificat
      int    21h
      jmp   gata
err_cit:
      lea    dx, mes_err_cit ; eroare la citirea fișierului
      mov    ah, 9
      int    21h
gata:  mov    ah, 3eh     ; închiderea fișierului deschis
      mov    bx, nr_logic

```

```

    int    21h
    mov    ax, 4c00h          ; revenire DOS
    int    21h
end    start
Determinarea poziției unui șir de caractere într-un fișier:
    sir_cardb    'asamblare'
    lung_sir     dw    $-sir_car
    ptr_sir      dd    sir_car
    ptr_buf      dd    buffer
    pozitie      dw    ?      ; poziția șirului de caractere
    .....
    les    di, ptr_buf
    lds    si, ptr_sir
    mov    cx, contor      ; dimensiune buffer
    sub    cx, lung_sir    ; căutarea se va face începând de la 0
    inc    cx              ; până la (contor) - (lung_sir)
    cld                    ; direcția de parcurgere (DF=0)
reia:    push si; se salvează adresa șirului căutat
         push di      ; se salvează adresa șirului în care se caută
         push cx; se salvează contorul numărului maxim de căutări
         mov    cx, lung_sir ; contorul de comparații
         repe cmps buffer, sir_car ; se compară cât timp sunt egale
         pop    cx      ; reface resurse salvate în stivă: contorul
         pop    di      ; și adrese șiruri: destinație - șirul în care se
         pop    si      ; caută, sursă – (sub)șirul care se caută
         je     gasit    ; salt dacă s-a găsit sir_car în buffer
         inc    di      ; căutarea se va relua de la următorul caracter
         loop   reia    ; din buffer, dacă (contor) <> 0
; -> șirul de caractere nu este în fișierul dat (respectiv în buffer)
         jmp    nu_gasit
gasit:   mov    pozitie, di ; valoarea salvată pentru (DI)
         .....
nu_gasit: ; tipărire mesaj: 'Nu s-a gasit sirul de caractere'

```

Instrucțiuni de transfer al controlului programului

Programul următor execută diferite secvențe de program, în funcție de opțiunea utilizatorului, introdusă de la tastatură.

```
.model small
```

```
.data
```

```

executie db 0Dh, 0Ah, 'Executa secventa (1,2,3 sau 4=stop):$'
mes_secv1 db 'S-a executat secventa 1',0dh,0ah,'$'
mes_secv2 db 'S-a executat secventa 2',0dh,0ah,'$'
mes_secv3 db 'S-a executat secventa 3',0dh,0ah,'$'
tab_secv label word

```

```

                dw    secv1
                dw    secv2
                dw    secv3
                dw    gata

.code
start: mov    ax, @data    ; inițializare adresa de segment
        mov    ds, ax
iar:    lea    dx, executie ; solicită secvența dorită, utilizatorului
        mov    ah, 9        ; se tipărește mesajul de selecție secvență
        int    21h         ; apel funcția 9, tipărire mesaj
        mov    ah, 1        ; apel funcția 1, citire caracter
        int    21h         ; caracter returnat în AL
        sub    al, 31h      ; intervalul '1'÷'4' -> 0÷3 și verifică dacă
        jc     iar         ; este în intervalul 0÷3: dacă nu, cere
        cmp    al, 4        ; o valoare, în acest interval, fără a executa
        jnc    iar         ; vreuna dintre secvențe
        cbw                    ; extensie pe 16 biți
        mov    bx, ax
        shl    bx, 1        ; *2, pentru a obține adresa relativă
        jmp    word ptr tab_secv[bx] ; în tabela cu adr. secvențe
secv1: lea    dx, mes_secv1; se execută prima secvență
        mov    ah, 9
        int    21h
        jmp    short iar
secv2: lea    dx, mes_secv2; se execută a doua secvență
        mov    ah, 9
        int    21h
        jmp    short iar
secv3: lea    dx, mes_secv3; se execută a treia secvență
        mov    ah, 9
        int    21h
        jmp    short iar
gata:  mov    ax, 4c00h     ; revenire DOS
        int    21h

.stack 20h
end

```

Instrucțiuni de transfer control, condiționat

Determinarea valorii maxime dintr-un șir de valori (cu semn).

```

.model small
.stack 10h
.data
sir    db    10,20,-30,100,-100,200
lung  dw    $-sir
maximdb ?

```

```

mes_sir_vid db 'sir vid de valori$'
.code
mov ax, @data ; inițializare registru segment
mov ds, ax
mov cx, lung ; contor număr de valori din șir
jcxz sir_vid ; dacă șirul este vid se tipărește mesaj
lea si, sir ; index elemente din șir
cld ; direcția de parcurgere
mov bl, [si] ; se inițializează valoarea maximă din șir
inc si ; actualizare index elemente
dec cx ; actualizare contor
jcxz gata ; dacă a fost un singur element s-a terminat
iar: lodsb ; citește element curent din șir
cmp bl, al ; se compară cu maximul curent
jge urm ; dacă max > val. curentă trece la elem. următor
; pentru numere fără semn se înlocuiește jge cu jnc
mov bl, al ; altfel se actualizează valoarea maximă
urm: loop iar ; se reia ciclul dacă mai sunt elem. în șir
gata: mov maxim, bl ; se depune valoarea maximă
iesire: mov ax, 4c00h ; revenire DOS
int 21h
sir_vid:
lea dx, mes_sir_vid ; se tipărește mesajul
mov ah, 9 ; 'sir vid de valori'
int 21h
jmp iesire ; revenire DOS
end

```

Instrucțiuni de ciclare

Calculul sumei elementelor unui șir de tip cuvânt.

```

mov cx, lung_sir ; contor număr de elemente
mov ax, 0 ; suma va fi pe două cuvinte
mov bx, ax ; și se inițializează cu 0
mov si, ax ; index pentru adresarea elementelor
aduna:
add ax, sir[si]
adc bx, 0 ; transporturile se acumulează în BX
add si, type sir ; actualizare index
loop aduna ; dacă nu e gata se reia adunarea
mov suma, ax ; se depune rezultatul, începând cu
mov suma[2], bx ; cu cuvântul mai puțin semnificativ

```

Determinarea primului element diferit de 0, dintr-un șir.

```

mov cx, lung_sir ; contorul șirului
mov si, -1 ; inițializare SI
reia: inc si

```

```

    cmp sir[si], 0 ; se compară cu 0
    loope reia      ; dacă este 0 se reia comparația
    jz sir_zero    ; dacă ZF=1, tot șirul conține numai 0
aici:             ; s-a determinat primul element <> 0, la adresa SI

```

Determinarea ultimului element dintr-o listă înlănțuită. Ultimul element dintr-o listă va conține valoarea zero în câmpul de adresă.

```

    lea    bx, offset cap_lista ; adresa de început a listei
    mov    cx, N                ; dimensiunea maximă a listei
urm: mov  bx, [bx + lung_info] ; adresa elementului următor
    cmp   bx, 0                 ; se compară cu 0
    loopne urm                  ; se reia dacă nu s-a găsit
    je gasit                    ; s-a găsit ultimul element din listă, adr. în BX
; dacă nu se execută saltul → nu s-a găsit ultimul element printre cele N elemente

```